

området for tjenestemænd i staten er vedkommende ministerium med tilhørende institutioner. For administrative tjenestemænd, der ved ansættelsen får tjenestested i hovedstadsområdet, omfatter ansættelsesområdet desuden samtlige andre ministeriers departementer, jf. aftalens § 3.

Ministerier, som med tilhørende institutioner er af betydlig størrelse, kan ved aftale med de pågældende centralorganisationer opdeles i flere ansættelsesområder, jf. aftalens § 2.

En indsnævring af ansættelsesområdet for det tjenestemandsansatte ikke-juridiske personale ved domstolene kan ske ved, at der efter forhandling med de berørte centralorganisationer indgås en aftale om fravigelse af aftalen af 15. august 1977.

Justitsministeriet finder det rigtigst, at også det ikke-juridiske personale får et ansættelsesområde, der alene er domstolene. Det skyldes bl.a., at det administrative personale i henhold til retsplejelovens § 17 a, stk. 2, kan bemyndiges til at udføre visse judicielle handlinger, herunder faged-, skifte-, notarial- og tinglysningsforretninger samt faderskabssager, såfremt der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder.

Det forudsættes på den baggrund, at der i forbindelse med lovforslagets ikrafttræden tages initiativ til forhandlinger om dette spørgsmål med Finansministeriet og de relevante organisationer m.v.

4.6.2. Beskyttelse mod afskedigelse og uansøgt ændring af tjenestested

Justitsministeriet er enig med Domstolsudvalget i, at det for at fjerne tvivl i relation til de krav, som Menneskerettighedskonventionen må antages at stille til uafhængige og upartiske dommere, er nødvendigt at fastsætte regler, der i højere grad sikrer også dommerfuldmægtige og retsassessorer mod, at administrationen vilkårligt kan fjerne dem fra deres stillinger.

Justitsministeriet kan derfor tiltræde udvalgets forslag om, at kompetencen til at afskedige og træffe afgørelse om uansøgt ændring af tjenestested henlægges til domstolene selv. Justitsministeriet er endvidere enig i, at kompetencen mest hensigtsmæssigt placeres hos Den Særlige Klageret, som i forvejen har kompetence til at behandle disciplinærsager m.v. mod dommere.

Justitsministeriet er ligeledes enig i, at det er bedst stemmende med Menneskerettighedskonventionen at etablere en ordning, hvorefter uansøgt afskedigelse eller en uansøgt tjenestestedsændring bør ske ved, at sagen af Domstolsstyrelsen indbringes for Den Særlige Klageret, der træffer afgørelse i sagen ved

dom. Antallet af sager for klageretten må i øvrigt antages at blive beskeden.

Det foreslås derfor i overensstemmelse med forslaget fra udvalget, at der i § 54 a i retsplejeloven. jf. lovforslagets § 1, nr. 22, fastsættes regler om Den Særlige Klagerets kompetence i disse sager og om fremgangsmåden i forbindelse med sagernes behandling m.v.

Beskyttelse mod afskedigelse

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at der ligeledes bør fastsættes regler, der materielt begrænser muligheden for afskedigelse af dommerfuldmægtige m.v. i forhold til de nugældende regler. Justitsministeriet er ligeledes enig med udvalget i, at der bør kunne ske afskedigelse af fuldmægtige m.v. i de situationer, hvor også dommere kan afskediges, jf. reglerne i grundlovens § 64 og retsplejelovens § 49. Det er imidlertid også Justitsministeriets opfattelse, at der bør være en videre adgang til at afskedige fuldmægtige som følge af uegnethed og sygdom, end den, der er fastsat for dommere. Det skyldes bl.a., at det ikke vil være hensigtsmæssigt, hvis det bliver næsten udelukket at udskille personer, der viser sig uegnede til at virke ved domstolene.

Bestemmelserne i § 54, stk. 1 og 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 21, er således udformet i overensstemmelse med forslaget fra Domstolsudvalget.

For så vidt angår kriteriet uegnethed vil det selv sagt være opfyldt, hvis den pågældende savner de nødvendige juridiske kvalifikationer eller mangler evnen til at samarbejde med det øvrige personale og brugerne af domstolene. Sager om afskedigelse på grund af uegnethed må antages at blive rejst på grundlag af indberetninger fra den stedlige dommer. Resultatet af den foreslåede prøve, der skal aflægges ved afslutningen af grunduddannelsen, jf. ovenfor under pkt. 2.3.6., vil endvidere kunne indgå i grundlaget for vurderingen af uegnethed.

Beskyttelse mod uansøgt ændring af tjenestested

Det er efter Justitsministeriets opfattelse nødvendigt både af hensyn til uddannelsen af dommerfuldmægtige og af hensyn til muligheden for at imødekomme de enkelte dommerembeders behov for juridisk arbejdskraft, at det også fremover bliver muligt at ændre en dommerfuldmægtigs tjenestested, uden at den pågældende ansøger herom. Det vil således ikke være muligt at sikre en forsvarlig uddannelse af dommerfuldmægtige, hvis fuldmægtigen modsætter sig at udføre tjeneste ved forskellige embeder.